

ΜΗΝΑΣ

ΜΑΙΟΣ

1991 ΕΤΟΣ 3ον

ΑΡΙΘΜΟΣ

ΦΥΛΛΟΥ 25

Η
Φ
Ω
Ν
Η

ΤΗΣ

ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ

TAXYΔΡΟΜΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕ-

ΞΑΝΘΟΥ 62

T.K. 45333

ΤΗΛ. 37662

ΤΟΠΙΚΗ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΧΛΑΔΕΑΣ

ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ ΣΤΑ ΧΩΡΙΑ ΜΑΣ

Ενημέρωση Κοινοτικά Συμβούλια και κατοίκους για τους σκοπούς του Κέντρου

Στις 11 Μην ημέρα Κυριακή κλιμάκιο του Δ/κού Συμβουλίου του Κέντρου Ερευνών και Ανάπτυξης, αποτελούμενο από τους κ.κ. Δημ. Παππά, Ελευθ. Λάζο και Ευάγ. Κολάκη, επισκέφθηκε χωριά της κεντρικής Λάκκας Σουλίου.

Σκοπός της επίσκεψης αυτής ήταν να ενημερωθούν τόσο τα κοινοτικά συμβούλια όσο και οι κάτοικοι, για την σύσταση και τους σκοπούς του Κέντρου. Από τις αρχές της εβδομάδας είχαν ειδοποιηθεί οι κοινοτάρχες για τον ακριβή χρόνο της επίσκεψής του. Το δρομολόγιο είχε ως εξής: Πολυστάφυλλο, Σεριζιανά, Παλαιοχώρι, Αλποχώρι, Ρωμανό και κατέληξε την Ελαφο. Τους εκπροσώπους του Κέντρου συνόδευε και συντάκτης της εφημερίδας μας όπου μεταφέρει εδώ τις εντυπώσεις.

Ο κ. Καρζής πρόεδρος του Πολυστάφυλλου βρισκόταν στο κοινοτικό γραφείο και μας περίμενε. Πίνοντας φρεσκοψημένο καφέ κάναμε ανάλυση της ανάγκης ίδρυσης του ΚΕΝΤΡΟΥ καθώς και τους σκοπούς που έταξε να υπηρετήσει. Ο πρόεδρος έκανε αρκετές ερωτήσεις όπου πήρε ανάλογες διευκρινιστικές απαντήσεις. Αφού μας ευχαίθηκε ευάδωση του έργου μας παρακάλεσε να του δώσουμε πίστωση χρόνου να μελετήσει το καταστατικό, όπου του επιδώσαμε όπως το τυπώσαμε σε ευπαρουσίαστο βιβλιαράκι, προκειμένου να αποφασίσει την εγγραφή του ως μέλος.

Από το Πολυστάφυλλο τραβήξαμε ευθεία στα Σεριζιανά. Την πρώτη καλωσσύνη υποδοχή μας έκανε ο

φίλος μας παπα-Κώστας. Στο κοινοτικό γραφείο που ανεβήκαμε αμέσως μας περίμενε σύσσωμο το κοινοτικό συμβούλιο.

Ο πρόεδρος κ. Γιάννης Σακκάς, ο πρώην πρόεδρος καθώς και όλοι τους με έκδηλο ενδιαφέρον μας τόνισαν ότι προσβλέπουν στο θετικό έργο του Κέντρου μας και στη βοήθεια που μπορεί να τους παράσκει.

Σημειώνουμε ότι είναι ίσως το μοναδικό χωριό της Ηπείρου που

δεν έχει συγκοινωνία, παρά τον σχετικά καλό κωματόδρομο. Το χωριό αυτού έχει καλά αναπτυγμένη κτηνοτροφία. Μας έθεσε ένα χρόνιο αίτημα την τουριστική αξιοποίηση της χαράδρας της εισόδου του Αχέροντα στα Σουλιώτικα βουνά "ΠΥΛΗ ΤΟΥ ΑΔΗ". Για το θέμα όμως αυτό η εφημερίδα θα ασχοληθεί στο επόμενο φύλλο. Πριν φύγουμε από τα Σεριζιανά εγγράψαμε αρκετά μέλη στο "Κέντρο"

μας.

Από το Παλαιοχώρι έλειπε ο πρόεδρος κ. Μπότσαρης. Μας υποδέχτηκαν όμως οι φίλοι Παλαιοχωρίτες με τον αντιπρόεδρο τον γραμματέα κ. Καλέντζη και τον τέως πρόεδρο κ. Χρ. Κοκκίνη δάσκαλο. Η ενημέρωση κι εδώ έκλεισε με την εγγραφή μελών.

Στο Αλποχώρι μας περίμενε ο πρόεδρος κ. Δημ. Υφαντής, ο αντι-

Συνέχεια στην 3η σελίδα

ΘΕΣΕΙΣ - ΚΡΙΣΕΙΣ - ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ

Τελευταία διαφαίνεται μια ιδιαίτερη δραστηριοποίηση κοινοτικών και μη παραγόντων της Λάκκας πάνω στα κοινά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο τόπος μας.

Ηταν καιρός για το ανθρώπινο δυναμικό να σηκωθεί από την μοιρολατρική αδράνεια και να παλέψει για να αποκτήσει όσα από αιώνες του χρωστώνε. Είναι δε το χρέος μεγάλο όσο και η προσφορά.

Στο μήνα που πέρασε είχαμε συνάντηση και συζήτηση με τους πατριώτες κ.κ. ΦΑΡΜΑΚΗ Σωτήρη πρόεδρο κοιν. Ρωμανού, ΖΙΩΓΑ Πύρρο τέως πρόεδρο Μπεστιάς - Μουκοβίνας και ΝΟΥΣΗ Χρήστο επιχειρηματία από τον Άγιο Ανδρέα.

Ο κ. Φαρμάκης πρόεδρος για δεύτερη τετραετία στη μεγαλύτερη κοινότητα της Λάκκας έκανε μαζί με άλλες κοινότητες υπόμνημα σε κάθε αρμόδιο όργανο για την ασφαλιτοποίηση της 19ης επαρχιακής οδού που διασχίζει τα χωριά Καταμάχη, Ζωτικό, Μπεστιά, Σειστρώνι, Ρωμανό, Αλποχώρι, Παλαιοχώρι, Σεριζιανά. Πέρα του υπομνήματος παραβρέθηκε και στη συνεδρίαση του Νομαρχιακού Συμβουλίου που ασχολήθηκε με το θέμα αυτό και με σθένος υποστήριξε το αίτημά του παίρνοντας το λόγο και αναπτύσσοντας με πειστικότητα την επιχειρηματολογία του. Δραστηριότητα αναπτύσσει και σε άλλους τομείς ο κ. Φαρμάκης όπως Γυμνάσιο και Ιατρείο. Πιστεύουμε με την πίεση που ασκεί σε όλες τις κατευθύνσεις θα τα καταφέρει. Το ευχόμαστε ολόψυχα.

Ο κ. Ζιώγας από την πολύχρονη ενασχόλησή του με τα κοινοτικά έχει πείρα πάνω σε θέματα ανάπτυξης της Λάκκας. Ο ίδιος διατηρεί μονάδα ιχθυοκαλλιέργειας, έκανε την πρόταση στη Νομαρχία να μεταφερθεί το εργοστάσιο της "ΕΥΡΩ-ΔΕΡΜ" (επεξεργασία δερμάτων) στη Λάκκα, μιας και δεν το δέχονται οι Κοινοτάρχες. Το θέμα του εργοστασίου είναι μια σοβαρή πρόταση, που θα

είχε περισσότερη σημασία για την πραγμάτωση της, αν είχε υποβληθεί πριν την κατασκευή του. Ο κύριος μέτοχος και διευθύνων σύμβουλος κ. Οδυσσεάς Κιτσάκης που είναι πατριώτης μας και συνδρομητής της "ΦΩΝΗΣ" ίσως έχει να μας πει κάτι.

Τέλος ο κ. Ζιώγας έδειξε ενδιαφέρον για το "ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ" όπου υποσχέθηκε να εγγραφεί μέλος του προσβλέποντας στο ρόλο που έχει να διαδραματίσει το νέο αυτό όργανο στον τόπο μας.

Την δικαιολογημένη αγανάκτησή του εξέφρασε ο κ. ΝΟΥΣΗΣ από το Λιβιάχοβο που διαμένει στα Γιάννινα, για τον παραμελιισμό της Λάκκας. Οι παρατηρήσεις που διατύπωσε ήταν όχι μόνο εύστοχες μα και επίκαιρες. Κάθε εβδομάδα επισκέφεται το χωριό όπου έχει τους γονείς του. Ο δρόμος μόνο με τεθωρακισμένο προσπερνιέται ειδικά στις στροφές και ανηφόρες μετά την Αρτοπούλα.

Ο γιατρός έχει να φανεί στο χωριό κοντά έξι μήνες, για κτηνίατρο και γεωπόνο ούτε λόγος να γίνεται. Παρ' ότι το Λιβιάχοβο δεσπόζει της Λάκκας είναι εντελώς απομονωμένο, όπως και όλα σχεδόν τα χωριά μας. Οι εθνικοί μας αντιπρόσωποι, παρατήρησε ο κ. Νούσης, μας ενθυμούνται μόνο τις παραμονές των εκλογών. Οι υποσχέσεις των έμειναν μόνο λόγια για να μας τα επαναλάβουν την επόμενη τετραετία. Τελειώνοντας έκανε την πρόταση προς όλους τους πατριώτες κάθε πολιτικής απόχρωσης να χρησιμοποιήσουν το μοναδικό ατομικό όπλο, αυτό το μικρό λιανοντούφεκο την ψήφο τους, όπως χαρακτηριστικά είπε, και να πούνε όχι σε όλους μόνο τότε θα μας πάρουν στα σοβαρά, όταν από τις Λακκιώτικες κάλπες θα βγάζουν λευκά ψηφοδέλτια. Όταν αντί για κουκιά θα μετράνε φακές.

Αυτή την πρόταση φίλοι πατριώτες, έκανε ο κ. Χρ. Νούσης. Τι λέτε το συζητάμε!!!

Η ΘΕΣΗ ΜΑΣ

Απαραίτητη σηματοδότηση δρόμου

Επιμένουν οι πατριώτες μας Λακκιώτες κι εμείς προθύμως υπενθυμίζουμε σε κάθε αρμόδιο κυρίως στην 3η ΔΕΚΕ στα Δημόσια Έργα για τη σηματοδότηση και προστασία με μεταλλικά στηθαία κράσπεδα του δρόμου Κοπάνης - Βαρυσάδων στη θέση ΓΡΙΜΙΝΑ.

Το κακό κύριοι αρμόδιοι έχει παραγίνει. Η βοή του κόσμου έφτασε στο "Θεό", μα εσείς ούτε "ψύλος στον κόρφο σας". Ο κίνδυνος παραμονεύει. Η ευθύνη σας είναι μεγάλη στην περίπτωση που θα θρηνήσουμε θύματα.

Ακόμη επισημαίνουμε τέσσερες - πέντε λακούβες μαζεμένες, έτσι που αν φυλαχτείς από τη μια πέφτεις στην άλλη, λίγο πριν το πρατήριο καυσίμων του κ. Βλάχου στο Θεριακήσι.

Τέλος το χρόνιο πρόβλημα στον Προφήτη Ηλία Αχλαδέας της καθίζησης του εδάφους δημιουργεί δυσκολίες σε μικρά και μεγάλα οχήματα.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ

Η περιοχή του Σουλίου και ειδικά το τμήμα της Δυτικής Λάκκας, εκτός από τη γνωστή ιστορία των αγώνων των Σουλιωτών, παρουσιάζει και άλλο ιστορικό υλικό αναγόμενο σε παλαιότερη εποχή με δύσκολη ιστορική τοποθέτηση.

Απ' όλα τα στοιχεία που προέκυψαν από την έρευνα και τις πληροφορίες, αλλά και επισκέψεις που πραγματοποιήθηκαν στα μέρη με ιστορικό και αρχαιολογικό ενδιαφέρον, φαίνεται ότι ήρμαζε πολιτισμός προχριστιανικής εποχής.

Συγκεκριμένα στα γραφικά και ποιητικά χωριά Σειτρούνη, Μπιστιά, Μουκοβίνα, Ζωτικό και Παρδαλίτσα κείμενα εκατέρωθεν του ποταμού Αχέροντα και πλησίον του πρώικου Σουλίου παρουσιάζουν αρκετά μνημεία τάφοι, κάστρα και λείψανα πόλεων Πελαγονικής εποχής με μεγάλη αρχαιολογική και ιστορική αξία.

Από πολλά πρόσωπα της περιοχής σταχυολογήθηκαν διάφορες πληροφορίες, που έχουν σχέση με τα ιστορικά αυτά λείψανα και οι οποίες παρατίθενται κατωτέρω με τη σχετική ιστορική σειρά και αλληλουχία.

Στο χωριό Σειτρούνη και σε απόσταση 300 περίπου μέτρων προς βορρά βρίσκεται ημικατεστραμμένο κάστρο επί λοφίσκου σχήματος περίπου τριγώνου. Το κάστρο τούτο αποτελείται από τείχος με πάχος 2 μέτρων και με βάσεις από ογκολίθους πελαγονικής ή ίσως εποχής. Οι βά-

σεις είναι τοποθετημένες η μια πάνω στην άλλη με καλλιτεχνική και τέλεια εφαρμογή σε σημείο που προκαλούν θαυμασμό.

Το τείχος αρκετού μήκους περικλείει ελλειψοειδή έκταση με κλίση 30 μέτρων περίπου 5 στρεμμάτων. Οι διαστάσεις δε των ογκολίθων αυτών (βάσεις) είναι καταπληκτικές για την εποχή της κατασκευής τους (3Χ4Χ1 μέτρων).

Η είσοδος δε προς το κάστρο είναι εντυπωσιακή και σε απόσταση 3 μέτρων απ' αυτήν υπάρχει υπογείος δεξαμενή (στερνα) βάθους 7 περίπου μέτρων και διαμέτρου 5 μέτρων το εσωτερικό της δε επιχρυσία συνίσταται από ένα είδος τσιμέντου (κορασάκι). Το μήκος του τείχους αρκετών εκατοντάδων μέτρων φέρει σε ανάλογες αποστάσεις οπές οι οποίες πιθανώς να χρησιμοποιούνταν και πολέμους ή παρατηρητήρια. Χαρακτηριστική στοά υπάρχει στο βόρειο σημείο του κάστρου σε θέση που δεσπόζει επ' όλων των σημείων της περιοχής.

Εντός της περιοχής του κάστρου βρίσκεται η παρακλήσι "Αγίου Ιωάννη" κάτωθεν του οποίου εγένετο μια πρόχειρη ανασκαφή και θρήνηκαν κεραμύδια και διάφορα άλλα πηλίνα αντικείμενα.

Εξω από το χωριό Σειτρούνη σε απόσταση λίγων δεκάδων μέτρων προς βορρά υπάρχει ναός γενεθλίων Θεοτόκου Μετόχι Ιεράς Μονής που

φέρει χρονολογία 1100. Λέγεται ότι η χρονολογία αυτή δεν είναι η ίδια της ανέγερσης του Ναού, αλλά ο ναός αυτός που ήταν πρότερον στην αριστερή όχθη του Αχέροντα ποταμού. Πιθανολογείται από το γεγονός ότι υπάρχουν διάφορα δέντρα, τα οποία διατηρήθηκαν λόγω θρησκευτικού σεβασμού. Ο ναός αυτός με την προαναφερθείσα χρονολογία σχετίζεται με τον ξύθρο που μεταδόθηκε από γενεά σε γενεά προϊόν ίσως υπερβολικού θρησκευτικού συναισθήματος.

Πριν ν' αναφερθεί ο ανωτέρω ναός, παρατηρούνταν κατά μυσηριακή τρόπο στην δεξιά όχθη του Αχέροντα σε νυχτερινές ώρες, φως ανάμεσα σε χαμόκλαδα και πλησίον σε πηγές του ποταμού. Εγένετο έρευνα και ανεβρύθη εικόνη της Παναγίας με κανδήλι. Το γεγονός αυτό

ερμηνεύεται ως θεία επιταγή και ανεγέρθη ο ναός ο οποίος φέρει πιθανώς την χρονολογία του προηγούμενου Ναού.

Το χωριό Σειτρούνη, λέγεται κατά την ιστορική περιγραφή του ιστοριογράφου Λαμπρίδη ότι ονομάζονταν παλαιότερα Σέστρουνη και ότι ήταν επισκοπή επί 4 περίπου αιώνες περί τα 1000-1400 μ.Χ.

Εξωθεν του προαυλίου του ανωτέρω αναφερόμενου Ναού και ακριβώς έναντι της αριστερής όχθης του Αχέροντα βρίσκεται ένας ογκολίθος συνιστάμενος από ασβεστόλιθο, κεραμίδι και από ένα είδος ασβεστού όχι της πραγματικής, ο οποίος παρουσιάζει ενδιαφέρον έρευνας ιστορικής και θρησκευτικής.

Επίσης σε απόσταση 50 μέτρων περίπου από την είσοδο του προαυλίου της

εκκλησίας και εντός καλλιέργησιμου εδάφους σε ορισμένο μέρος και σε βάθος 0,30 μ. θρήνηκα τρία από το όργωμα γεωργού κομποτεχνήματα και διάφορα ψηφιδωτά, περρεδάκια τετράγωνα πολύχρωμα, έχοντα το σχήμα συμπλεγμένου των φθόνων Α' και Δ' με καλλιτεχνική και κομψή εφαρμογή που μαρτυρούν την καλαισθητική ευαισθησία των δημιουργών.

Μια κολώνα της εκκλησίας 2 μέτρων με διάμετρο 0,30 μ. βρίσκεται αρχαιοποιοτική με άγνωστη προέλευση, γιατί τέτοιος λίθος στην περιοχή δεν υπάρχει. Επίσης υπάρχουν ορισμένοι λίθοι με διάφορα γεωμετρικά σχήματα από μάρμαρο που δεν υπάγουν σε τέτοιους στην περιοχή καθώς και κέρατοι φέρουσιν αποτυπώματα υπλών προβάτων και ανθρώπων κατασκευασθέντες με άγνωστη εποχή.

Η συνέχεια και το τέλος στο επόμενο φύλλο.

ΤΟ ΠΙΣΙΜΟ ΤΗΣ ΠΥΤΙΑΣ

Από τα ανέκδοτα διηγήματα με τίτλο "Παιδικά ενθυμύματα" του Ευαγγ. Κολιάκη

Το πρώτο γάλα που πίνουν τα νεογέννητα ζώα το λέμε "κουλιάστρα". Είναι πολύ θρεπτικό και τα βορβόρα να παδάρουν να πιάνουν πιτά όπως λέμε.

Επειδή το γάλα αυτό είναι πηχτό και δυσκολοχώνευτο παραμένει στον στομάχο του ζώου και πιζει σε μικρά κομματάκια. Όταν οι κτηνοτρόφοι σφάζουν τα αρνιά και δεν έχουν ακόμη να βράσουν αφαιρούν με προσοχή το μέρος αυτό του στομάχου, το στεγνώνουν και το χρησιμοποιούν στη συνέχεια για το πιζισμό του τυριού.

Για να έχει όμως καλά αποτελέσματα η πιτά πρέπει να περάσει από μια διαδικασία όπως αυτή που θα περιγράψω παρακάτω. Θα είμουν δε θα είμουν στα δικάτριά όταν μια ανοιχτάκη μέρα με φώναζε αλαφιασμένη η μακαρίτισσα η γιαγιά, Θεός οχαρέστην, να πάω μαζί της στο μαντρί.

"Κάτσε εδώ για στη λάσπη", μου είπε, να μη βγουν τα κατσίκα και με σβελτάδα κοπελιάσε το σάκκο απ' το ποδάρ ένα όμορφο ασπρόκαυτο οικόμυδο. Υστερα έβγαλε από την τσέπη της ποδιάς της μια σουγιά "Κολοκotronάνα" γονάτισε το ζωντανό και τούκοψε το κεφάλι μέχρι το μελούδι. Μ' ανατομήθηκε το κομμάτι σαν είδα το αίμα να πετάγεται. Μ' είδε που τράχηκα και σαν να μόδινη εβήλη για το "έγκλημα" της μ' απολογήθηκε "Μη στεναχωρήσε βλαστάρι μου πάρα καλά που

το πρόφτακα, καρδοπόναγε και θα ψόφαγε και τόχα για αυγάτο, και συνέχισε μονολογώντας: α! που να τα βαρέσει το νταλάκι όσο τα κοίτας τόσο κοτά διαλόγου παύουν".

Το κρέμασε απ' έξω στο δικαλιτό το πουνάρι, τόγδαρε και άνοιξε την κοιλιά του σαν επιδέξιος χειρουργός. Εψαξε τα εντόσθια να διαγνώσει την αρρώστια του και έκοψε ένα κομμάτι από το στομάχι του.

- Τι είναι αυτό γιαγιά; η ρώτησα. - Η πιτά μου απάντησε με την ικανοποίηση απλωμένη στο πρόσωπό της που τα κατάφερε χωρίς να της χυθεί το περιεχόμενο. Επειτα σμάζεψε την άκρη σε σούρα, την έδεσε και την πέρασε σ' ένα σουβλί.

Μπήκαμε στο σπίτι και με την πιτά στο χέρι κοκούνησε μπροστά στην αγωνιστήρα. Σύρε τάρα στην οξέορτο, μου είπε, και έλα μετά τοξόδι και ρώταμε: Πίζε η πιτά σου Δημητράκη; Εγώ στέκομαι ακούνητος, κι ούτε που σάλεψα. "Αίνε

βλαστάρι μου" με παρακάλεσε κάνε όπως σου είπα, άιντε και έχω κανένα άλλο εδώ. Είπα κι ανγκώρωσε ο εξαποδά και ίσα κρήνη μόνο σκέφτομαι να βή τη σω γι' ανταλλάγμα. Μόλις και δυό είδε κι απ' είδε άρχισε να μονολογεί μόνη της. "Πίζε η πιτά σου Λάμπρο!... πιζει και τ' ραπίζε!". Ταυτόχρονα κυλάει πάνω στη στάχτη την πιτά. Άντα λόγια τα είπε τρεις φορές, ύστερα τούτουμε το σουβλί με την πιτά στο μέσο μέρος του μπροσάρι για να στεγνώσει προφυλάξω απ' τον καπνό. Γύρισε μετά εμένα και μ' έλουσε με βροσιές φωνές. "Τι θα πάθωνες αν αρροσκομένο να μούλεγες και κουβέντες. Α! και να μη μου πιζέ πιτά τι έχω να σου φάω...". Άντα και άλλα πολλά μου είπε που πρέμισε.

Δε θυμάμαι αν έπρε η πιτά γιαγιάς της Δημητράκηνας ή θυμάμαι όμως πως από τότε πέρασε δεν ξαναγεύτηκε νοστιμιά του τυριού της.

Καθηγήτρια φυσικομαθηματικός παραδίδει μαθήματα φυσικής, χημείας και μαθηματικών σε μαθητές γυμνασίου και λυκείου. Πληροφορίες στο τηλέφωνο 36588.

Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΝΩΝΤΑΣ ΖΗΚΟΣ

Γράφει ο θεόδωρος Ζήκος αξ)κος ε.α.

Εκ το σχολείο του Σουλίου μέχρι το 1945, επί 30 συνεχή έτη δάσκαλος ήτο ο εξάδελφός μου ο αρεϊμάνιος και εύχαρις Επαμεινώνδας Κωνσταντίνου εκ Πεντολάκκου (τέως Ζωρίτσα) τελειόφοιτος Σχολαρχείου. Από αυτόν έμαθαν γραμματα τα τέκνα των σκηνιτών Σαρακατσανών ως και τα τέκνα των Τορκέων. Ο Επαμεινώνδας αγάπησε τον τόπον, έδωσε δε ως σούζιον εις εκ των τέκνων του Σταύρου Τόκα την θυγατέρα του Ανδρονίκη. Οι κάτοικοι των πέριχ χωριών έχτισαν πολύ τον δάσκαλον Επαμεινώνδαν.

Μια ημέρα ο δάσκαλος Επαμεινώνδας Ζήκος με διηγήθηκε την εξής ευχάριστη ιστορία. - Εκ Παραμυθιά αφίχθη νέος επιθεωρητής εις αντικατάστασιν του άλλου. Ο νέος επιθεωρητής απηύθε να γνωρίση τον τόπον του Σουλίου και να επιθεωρήση το εκεί δημοτικό σχολείον.

Προς τούτους ειδοποιήσε δι άλλου προσώπου τον δάσκαλον του σχολείου του Σουλίου Επαμεινώνδαν όπως την τάδε ημέραν να στείλ ην έναν άνθρωπον με έναν ίππον εκ χωριών Γλυκύ να τον αναμένει και μόλις φθάσει αυτός εκεί με το αυτοκίνητον να τον οδηγήσει εις το Σούλι.

Αφού εις το Σούλι ήσαν

λιγοστοί και κτηνοτρόφοι απησχολημένοι με τα ζώα των, φορητά ζώα ήσαν αρκετά των Σαρακατσανών και ο Επαμεινώνδας φόρεσε την περιποιημένην λακκιώτικη στολή του με υποδήματα τσαρούχια με φούντες έλαβε και έναν ίππον από τους σκηνιτάς και κατήλαε εις Γλυκύ δια να υποδεχθή τον επιθεωρητήν και να τον οδηγήσει εις το Σούλι.

Όταν ο Επαμεινώνδας έφθασε εις το Γλυκύ, μετ' ολίγον έφθασε και το αυτοκίνητον. Τόσον ο Επαμεινώνδας όσον και ο επιθεωρητής ανεζήτησεν ο ένας τον άλλον και ενώ ο Επαμεινώνδας πλησίαζε τον επιθεωρητήν ο επιθεωρητής νομίσας ότι είναι κτηνοτρόφος λόγω της στολής του και του υπερμεγέθους μυστακος του ερώτησε: - Σε έστειλε ο δάσκαλος δια να με οδηγήσει εις το Σούλι; Ο δάσκαλος δεν του συνεστήθη και σκοπιμας του απήντησε: Να! Βν συνεχεία τον βοήθησε να ιμπεύση και δαδίζων εμπρός πεζή, ο Επαμεινώνδας και όπισθεν ο επιθεωρητής εκινήθησαν εις την ανηφορικήν οδό προς Σούλι.

Καθ' οδόν ο επιθεωρητής με τον Επαμεινώνδαν συνεζήτησαν διάφορα πράγματα όαχεται με το σχολείο διότι όπως αναφέρθη ο επιθεωρητής είχε την εντύπωση ότι ο συνοδός του ήτο κτηνοτρόφος.

Μετ' ολίγον φθάσαν εις το σχολείο ο επιθεωρητής αρνήσεν και ο Επαμεινώνδας ειπεν εις τον επιθεωρητήν: Εδώ φθάσαμε. Τότε ο επιθεωρητής εν οργή αναφέρθησεν: Μα που τέλος πάντων είναι αυτός ο δάσκαλος; Ο Επαμεινώνδας όστις διεκρίνετο δια την ετοιμότητα απήντησε εις τον επιθεωρητήν: Εγώ είμαι ο δάσκαλος κύριε επιθεωρητά, τι δάσκαλο περιμένεις να ιδής εδώ στην ερμιά, κανένα με στενά παπούτσια και γραβάτα;

Μετ' ολίγον ο επιθεωρητής εις όρχητο εις το οίκημα του δασκάλου Επαμεινώνδα και αντίκρουσε κρημασμένον εις τον τοίχον το ιμπεύση και δαδίζων την αρμύρα με τα φυσίγγια. Εβριμε έκθαμβος!

Ο επιθεωρητής διανυκτέρευσε εις το Σούλι. Μετά από την επιθεώρησιν των μαθητών, του σχολείου και από την ευχάριστον συντροφιά του Επαμεινώνδα, την επομένη πριν αναχωρήση δια την έδρα του, ειπεν εις τον Επαμεινώνδα: - Τέτοιος δάσκαλος χρειάζεται εδώ επάνω με τσαρούχια και με το Μάλιχερ παρά πόδα!

Φος και ενώ επροχώρουν έφθασαν εις την Σαμονίβαν. Ο επιθεωρητής πρότεσεν τον Επαμεινώνδαν. Που θα συναντήσωμε τον δάσκαλο; ο Επαμεινώνδας του απήντησε: "Πο πάνω". Βν συνεχεία αφού διήλθον την Σαμονίβα και ευρίσκοντο εις το νότιο μέρος του Σουλίου πάλιν ο επιθεωρητής ερώτησε τον Επαμεινώνδαν: Που θα συναντήσωμε τον δάσκαλο; Ο επιθεωρητής ενέμει υποδοχή! Ο Επαμεινώνδας και πάλι απήντησε: Πιο πάνω!

Μετ' ολίγον φθάσαν εις το σχολείο ο επιθεωρητής αρνήσεν και ο Επαμεινώνδας ειπεν εις τον επιθεωρητήν: Εδώ φθάσαμε. Τότε ο επιθεωρητής εν οργή αναφέρθησεν: Μα που τέλος πάντων είναι αυτός ο δάσκαλος; Ο Επαμεινώνδας όστις διεκρίνετο δια την ετοιμότητα απήντησε εις τον επιθεωρητήν: Εγώ είμαι ο δάσκαλος κύριε επιθεωρητά, τι δάσκαλο περιμένεις να ιδής εδώ στην ερμιά, κανένα με στενά παπούτσια και γραβάτα;

Μετ' ολίγον ο επιθεωρητής εις όρχητο εις το οίκημα του δασκάλου Επαμεινώνδα και αντίκρουσε κρημασμένον εις τον τοίχον το ιμπεύση και δαδίζων την αρμύρα με τα φυσίγγια. Εβριμε έκθαμβος!

Ο επιθεωρητής διανυκτέρευσε εις το Σούλι. Μετά από την επιθεώρησιν των μαθητών, του σχολείου και από την ευχάριστον συντροφιά του Επαμεινώνδα, την επομένη πριν αναχωρήση δια την έδρα του, ειπεν εις τον Επαμεινώνδα: - Τέτοιος δάσκαλος χρειάζεται εδώ επάνω με τσαρούχια και με το Μάλιχερ παρά πόδα!

Θεόδωρος Ζήκος
Αξ)κος ε.α.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Το γιό του βάπτισε στον Αγ Γιώργη το Νεομάρτυρα ο συντάκτης της εφημερίδας μας Ευάγγ. Κολιάκης. Ανάδοχος η κ. Μαρία Σωκρ. Τσάλου και το όνομα αυτού ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ.

Παραβρέθηκαν πολλοί φίλοι λακκιώτες και μη. Το μυστήριο τέλεσε ο επίσης λακκιώτης πρωτοπρεσβύτερος Θανάσης Παπαθανασίου.

Η "Φ" εύχεται στους γονείς και κομπάρους να τους ζήσει.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Η Αναστασία Αναστασιάδη από τα Δερβιζιάνα, σύ-

ζυγος του γνωστού ταχυδρόμου της περιφέρειας Λάκκας Σουλίου αείμνηστου Ιάσωνα Αναστασιάδη, απεβίωσε στις 19 Απριλίου σε ηλικία 88 ετών και κηδεύτηκε στα Δερβιζιάνα. Θερμά συλλυπητήρια στα παιδιά της, τα εγγόνια της κι όλους τους συγγενείς.

Η "Φ". Ο Βασίλης Μάρκος (Μπέτσος) από τη Μεσούρα Λίππας Λάκκας Σουλίου απεβίωσε στις 20 Μαΐου σε ηλικία 82 ετών και κηδεύτηκε στο Μοναστήρι της Παναγίας. Θερμά συλλυπητήρια στους συγγενείς του από τη Φ.

Ρέκβιεμ στον Γρηγόρη Καραμέτη

Ενα ακόμα πνευματικό διαμάντι έκλαψε το χωριό Τσερίτσεννα και όλη η περιοχή της Λάκκας Σουλίου τον περασμένο Απρίλη μήνα.

Ο καταξιώμενος δάσκαλος πολυθεσίου δημοτικού σχολείου της πόλης των Ιωαννίνων Γρηγόρης Καραμέτης, άφησε τον πρόσκαιρο τούτο κόσμο και πέρασε στην αθανασία.

Με τα όπλα του δασκάλου, το χαρτί, την πένα, το σμύλρι, που σμίλευσε τις αγνές ψυχές, πολέμησε σε μαρμαρένιο αλώνι σκληρά με το χάρο. Νίκησε το κοφιτερό σπαθί του χάρου αλλά νίκησε και ο αείμνηστος Γρηγόρης. Οι μαθητές του οι συνάδελ-

φοί του και η πατρίδα την οποία δούλεψε, αποκόμισαν γόνιμα προϊόντα εργασίας του έντιμου ερηνικού αγώνα προσφοράς του.

Εργατικότητα, ήθος, θρησκευτικότητα, τιμότητα και άλλες ανθρώπινες αξίες, που πρέπει να συνοδεύουν την ζωή, θεμελιώθηκαν σε Ελληνόπουλα κατά το δίδαγμα της αποστολικής καριέρας, του αξέκαστου Γρηγόρη Καραμέτη. Είναι και αυτό μια ΝΙΚΗ!

Η Φ. με τα λίγα λόγια αυτά στέλνει θερμά συλλυπητήρια σ' όλους τους συγγενείς και τον κόσμο του πνεύματος της περιοχής.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Κέντρο Υγείας Δερβιζιάνων	31555
Νοσοκομείο Γ. Χατζηκόστα	33461
Εξωτερικά Ιατρεία (ραντεβού)	77562
Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο	99111
Πυροσβεστική	199, 26222, 26440
Άμεση Επέμβαση	100
Υπερ. Κέντρο ΟΤΕ	151
Βλάβες ΟΤΕ	121
Πληροφορίες ΟΤΕ	181
ΔΕΗ (βλάβες)	26251
ΕΛΠΑ	104
EXPRES SERVICE	154
Ράδιο Ταξί	39777
ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ	
Κοπάνης	91251
Σ.Χ. Δερβιζιάνων	31201
Σ.Χ. Πεντολάκκου	91231
ΠΡΟΠΟ - Λαχεία	111
Ειδήσεις	115
Καιρός	149
Ωρα	141

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙ ΜΗΝΙΑΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Ιδιοκτησία: Λαογραφικού Πολιτιστικού Συλλόγου Αχλαδέας
Υπεύθυνος κατά νόμο: Απόστολος Κόλλιας
Σταυράκι Ιωαννίνων Τηλ. 27011
Υπεύθυνος σύνταξης: Σπ. Μαρκόπουλος, τηλ. 28101

Ευάγγελος Κολιάκης, τηλ. 37662
Ζήκος Νικόλαος

Τιμή συνδρομών 1000 δραχμές το χρόνο
Η εφημερίδα δέχεται τη συνεργασία όλων των καταγομένων από τη Λάκκα Σούλι. Δημοσιεύονται όλα εκτός πολιτικών θεμάτων και προποικικών διενέξεων.
ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΥΝΤΑΞΗ

Η εφημερίδα εκτυπώνεται στις εγκαταστάσεις της εφημερίδας ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ τηλ. 73988

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΑ ΧΩΡΙΑ ΜΑΣ

Στην ψηλότερη κορυφή των λόφων της Λάκκας είναι κτισμένο το ΛΙΒΙΑΧΟ-ΒΟ που σήμερα έχει το όνομα "Άγιος Ανδρέας" από το ομώνυμο μοναστήρι.

Μέσα στο καταπράσινο της κουμαριάς και στολισμένο με πολλά καρποφόρα κατά ηλιού μεριά λαγιάζουν σαν κατάσπρο κοπαδάκι καμιά πενήνταριά σπιτάκια. Λίγα απ' αυτά είναι κατοικήσιμα τα περισσότερα είναι κλειστά και μισογκρεμισμένα.

Σπάνια σταματάει ξένος ή περαστικός σήμερα, όμως παλαιότερα εδώ ήταν το ξαπόσταμα κάθε διαβάτη. Εδώ είχε το σπίτι του ανοιχτό "Ο ΞΕΝΙΟΣ ΔΙΑΣ". Η φιλοξενία των κατοίκων του Λιθιαχόβου ήταν μοναδική. Οι ευγενέστατοι αυτοί άνθρωποι κληρονόμησαν αυτά τα θεάρεστα συναισθήματα και στους απογόνους τους.

Διαβαίνοντας κι εγώ από το χωριό τους έκανα αυτές τις διαπιστώσεις που μέχρι τότε είχα μόνο ακουστά.

Κατηφορίζοντας για να πάω στη μικρή εκκλησούλα εκεί που φιλοξενεί τις μακάριες ψυχούλες των κεκοιμημένων, (έπρεπε ν' ανάψω κεράκι σ' ένα καλό φίλο) με σταμάτησε ένα ζευγάρι γερόντων.

- Για που ώρα καλή καλόπαιδο, μου

είπαν.

- Εδώγια παρακατούλα τους απάντησα.

- Για καλό;

- Για καλό είπα κι εγώ και κοντοστάθηκα.

- Ελα να πιείς έναν καφέ, ένα ρακί...

Πως να αρνηθείς σε μια τόσο αυθόρμητη πρόσκληση; Πως να στερήσεις απ' αυτό τον κόσμο τη χαρά και την ικανοποίηση της φιλοξενίας;

Μια κουκουθάρια φτερούγησε από τον πανύψηλο φτελιά, κόβοντας τη σιγαλιά τη νεκρική. Αναψα τρία κεράκια στον Γιάννη το κυθούρι κι από μέσα μου έλεγα: "Τούτο για σένα, τούτο για τη θειάκω τη Ρίνα και τ' άλλο για το δούλο του Θεού Βασίλη... Θεοσχωρέστους".

Το Λιθιαχόβο έχει πολλά προβλήματα όπως αυτά που δημιουργούνται από τον κακοπροσέλαστο δρόμο, από κακό οδικό εσωτερικό δίκτυο, από έλλειψη γιατρού και τηλεφωνικής σύνδεσης και από γενική εγκατάλειψη που δε δυσκολεύεται πολύ να διαπιστώσεις.

Πιστεύω πως η τοπική αυτοδιοίκηση αλλά και μεμονωμένοι παράγοντες πρέπει να εντείνουν τη δραστηριότητά τους.

Η εφημερίδα μας ευχαρίστως θα συνεργαστεί με το κοινοτικό συμβούλιο για προβολή των όποιων αιτημάτων του.

Ανοικτή επιστολή - έκκληση του Προέδρου Πλατανίων προς τους απανταχού Τσεριτσανιώτες

Χωριανοί Τσεριτσανιώτες,

Όπως είχα υποχρέωση σαν Πρόεδρος του χωριού, μα πρώτα σαν Τσεριτσανιώτης, συμμετείχα και γώ στον ετήσιο χορό της Αδελφότητας Ιωαννίνων στις 9-3-91 στο κέντρο "Λιθαρίτσια". Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους περί τα 110 άτομα, αλλά το λυπηρό είναι ότι από αυτούς ούτε οι μισοί δεν ήταν χωριανοί.

Από την άλλη μεριά, υπήρχε η ευχάριστη νότα, ότι όλο και περισσότεροι φίλοι αγκαλιάζουν με αγάπη το χωριό μας.

Η Αδελφότητα Ιωαννίνων είναι μια από τις πιο δραστήριες της περιοχής έχοντας να επιδείξει σωρεία δραστηριοτήτων που αποσκοπούν στο καλό του χωριού μας.

Γιατί αυτή η απουσία των Τσεριτσανιωτών;

Το Διοικητικό Συμβούλιο ήλπιζε να παρευρι-

σκονται στην εκδήλωση τουλάχιστον αυτοί που πριν λίγες μέρες πήραν μέρος στη συνεστιάση στο κέντρο "Κύκνος", όπου και η Αδελφότητα ανέλαβε όλα τα έξοδα φαγητού και ποτών, προσφέροντας και πρωτοχρονιάτικα δώρα στα παιδιά.

Πρέπει να καταλάβουμε όλοι μας πως η αδιαφορία μας για την Αδελφότητα -για όλες τις Αδελφότητες και Συλλόγους του χωριού- έχει σαν συνέπεια να απομονωθούμε μεταξύ μας και το χωριό μας να καταντήσει τόπος αγνώστων μεταξύ των και κυρίως ένας παραμελημένος χώρος.

..... και γεννηθήκαμε σ' αυτό

..... και μεγαλώσαμε σ' αυτό

Χωριανοί, έκκληση κάνω να αγκαλιάσουμε με ζεστασιά το χωριό μας, ενθαρρύνοντας κάθε προσπάθεια που γί-

νεται απ' οπουδήποτε.

Βοηθήστε με όλες σας τις δυνάμεις τις Αδελφότητες και τους Συλλόγους του χωριού μας. Δεν φθάνουν μόνο οι υποδείξεις και οι παρατηρήσεις του τύπου "Έτσι έπρεπε να γίνει"...

Εμπρακτα πρέπει η παρουσία μας να γίνει αισθητή...

Εμείς που ζούμε στο χωριό -κι ως μη φανεί εγωϊστικό- εμείς που κρατάμε το χωριό, δεν μας αρέσει καθόλου να ακούμε ή να διαπιστώνουμε πως οι χωριανοί που ζουν σ' άλλα μέρη δεν είναι μονιασμένοι.

Συμπεριφερθείτε γύρω στους Πολιτιστικούς Συλλόγους του χωριού για να νοιώθετε περήφανοι όταν το επισκέπτεστε.

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας Πλατανίων (ε. Τσεριτσανίων)
ΠΑΝΤΟΣ
ΑΡ. ΔΑΛΛΑΣ

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΑΡΧΗ Κ. ΠΑΝ. ΘΕΡΡΙΟΥ

Αγαπητή εφημερίδα "Η φωνή της Λάκκας Σουλίου"

Ευχαριστώ όλους αυτούς που εργάζονται για την έκδοση και κυκλοφορία της έγκριτης εφημερίδας "Η φωνή της Λάκκας" και που μου έκαμαν την τιμή να μου αποστείλουν δύο φύλλα των μηνών Φεβρουαρίου και Μαρτίου.

Είναι πραγματικά έγκριτη η εφημερίδα σας, διότι είναι το κατάλληλο όργανο και ο ευγενέστερος τρόπος για να επικοινωνήσετε με την πολιτεία και τους απανταχού Λακκιώτες για τα λογικά και δίκαια αιτήματα της ιστορικής περιοχής. Αιτήματα, που έχουν σκοπό και αποβλέπουν στον εκπολιτισμό εκσυγχρονισμό, την πνευματική και οικονομική αναβάθμιση του τόπου της καταγωγής σας. Σας συγκαίρω.

Διαβάζοντας τα ποικίλου περιεχομένου άρθρα σας (κοινωνικά, ιστορικά, χρονογραφήματα και ποίηση) ευρήκα και το χρονογράφημα του κ. Ευάγγελου Κολιάκη με τίτλο "Μια απροσδόκητη συνάντηση" που αναφερόταν στο πρόσωπό μου και στα χρόνια από 1965 - 1972, όταν ήμουν δάσκαλος στο αξέκαστο Γυμνάσιο Δερβιζιάνων.

Τα καλά λόγια και οι χαρακτηρισμοί του κ. Ευάγγελου Κολιάκη "σοβαρός", "αγέλαστος", "αυστηρό ύφος", "ολιγομίλητος", "ψυχούλα", "άγγελος" οι οποίοι πιστεύω είναι και έκφραση αγάπης όλων των μαθητών μου, αποτελούν για μένα μια δικαίωση, μια αναγνώριση, αλλά και ένας πνευματικός πλούτος, ένα κουράγιο, τώρα που έχω

σταματήσει να ασπάζομαι επάγγελμα του δασκάλου.

Αγαπητοί φίλοι, έβλεπα επάγγελμα του καθηγητή υπευθυνότητα και το ρούσα ως λειτούργημα αποστολής.

Ο εκπαιδευτικός στην κοινωνία των Δερβιζιανών είναι το κέντρο της πτυχής και δεν ήθελα να έστω και ελάχιστα για παρεκτροπή και ασυμβίβαστη προς την τιμή του Θεολόγου. Να είμαι το παράδειγμα πειας στο σύλλογο των θνηπτών και στους μαθητές και μαθήτριες έτσι ώστε η ζωή μου να έχει εσωτερική πληρότητα και νόημα του ανθρώπου.

Επιθυμούσα να προσεγγιστώ περισσότερο στα Λακκιά, αλλά από τη θέση καθηγητή δεν ήταν δυνατό να το επιτύχω. Μόνο απ' θέση του Γυμνασιάρχη μπορούσα να οργανώσω που ήθελα. Οι σκέψεις παρέμειναν σχέδιο και ρο, γιατί όταν έφυγα απ' Δερβιζιάνα στις 22-9-1972 υποχρεώσεις μου προς οικογένεια (σύζυγο, και γονείς) δεν με επέτρεψαν να επιστρέψω σαν Λακκιώτης στο Σχολείο.

Αλλά εκείνο που μπορώ υποστηρίξω με πεποίθηση προσέφερα είναι η συνεισφορά των μαθητών και μαθητριών επί εξι διδακτικά έτη να μολογούνται στο πνεύμα τα Χριστούγεννα και Πάσχα και να προσέρχονται στο Μυστήριο της Θείας χαριστίας. Πιστεύω ότι Μυστήρια της Μετανοίας και της Θείας Ευχαριστίας έγιναν βίωμα στη ζωή τους.

Τέλος σας ευχαριστώ που μου εδώσατε την ευκαιρία επικοινωνήσω με τους φίλους μου, του σχολικού 1965 - 1966 και των ετών που πιστεύω είναι συνδρομητές της εφημερίδας σας και γράφω όλους τους φίλους της Λάκκας Σουλίου με θερμότητα για υγεία, πρόοδο και γενεακή ευτυχία.

Με πολλή αγάπη
Παναγιώτης Δ. Θερρίου
Επίτιμος Λυκειαρχός

ΕΥΡΩΣΧΟΛΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Πότε θα δοθούν

τα πτυχία

στους μαθητές

Για το φίλο πρόεδρο της κοινότητας Δερβιζιάνων κ. Γιώργο Βάββα.

Οι μαθητές του πρώτου κύκλου πληροφορικής ερωτούν πότε θα πάρουν το πτυχίο τους κι ακόμη και την αποζημίωση;

Όχι τίποτε άλλο, ίσως κάποιοι το χρησιμοποίησαν. Κάποιος μου είπε ότι ετοιμάζεις και γιορτή με την ευκαιρία της απονομής. Πιστεύω να ειδοποιηθούμε κι εμείς.

ΑΓΓΕΛΙΑ

Το Πνευματικό Κέντρο Αγίας Τριάδας ζητά τον εμπλοσμό της βοήθειας του θήκη του βοήθεια σε βλία.